

La República per ésser de tots, serà més bona o més dolenta segons el comportament de totes les parts integrants.

L' IDEAL

FRANQUEIG CONCERTAT

(Segona època) Any II - Núm. 91 Setmanari afiliat a l'Esquerra Republicana de Catalunya Preu 25 cèntims
LLEIDA, divendres 19 de novembre de 1937. Redacció i Administració: Blondel, 60. Telèfon 1221

La Constitució de la República espanyola

Alguns articles interessants a recordar

Article 15.—Correspondrà a l'Estat espanyol la legislació, i podrà correspondre a les regions autònomes l'execució, en la mesura de la seva capacitat política, a judici de les Corts, sobre les següents matèries:

- 1.—Legislació social i mercantil.
- 2.—Legislació sobre propietat intel·lectual i industrial.
- 11.—Dret d'expropiació
- 12.—Socialització de riqueses naturals i econòmiques.

Article 17.—En les regions autònomes no es podrà regular cap matèria amb diferència de tracte entre els naturals del país i els demés espanyols.

Article 33.—Tota persona és lliure d'eleger professió. Es reconeix la llibertat d'indústria i comerç, salvades les limitacions que, per motius econòmics i socials d'interès general, imposin les lleis.

Article 44.—La propietat de tota classe de béns podrà ésser objecte d'expropiació forçosa per causa d'utilitat social mitjançant l'adequada indemnització, a menys que disposi altra cosa una llei aprovada pels vots de la majoria de les Corts.

Amb els mateixos requisits la propietat podrà ésser socialitzada. Els serveis públics i les explotacions que afecten l'interès comú poden ésser nacionalitzats en els casos en que la necessitat social així ho requereixi.

L'Estat podrà intervenir per llei l'explotació i coordinació d'indústries i empreses quan així ho exigís la racionalització de la producció i els interessos de l'economia nacional.

En cap cas no s'imposarà la pena de confiscació de béns.

Article 121.—S'estableix, amb jurisdicció a tot el territori de la República, un Tribunal de Garanties Constitucionals, que tindrà competència per a conèixer de:

- a) El recurs d'inconstitucionalitat de les lleis.
- b) El recurs d'empar de garanties individuals quan hagués estat inefi-

caç la reclamació davant altres autoritats.

c) Els conflictes de competència legislativa i quants altres sorgeixin entre l'Estat i les regions autònomes.

Article 123.—Són competents per acudir davant el Tribunal de Garanties Constitucionals:

1.—El Ministeri Fiscal.

3.—El Govern de la República.

4.—Les regions espanyoles

5.—Tota persona individual o col·lectiva, encara que no hagués estat directament agraviada.

Es curiós i instructiu de consignar que ni un d'aqueixos articles ha estat vulnerat en el més mínim per, cap dels Governis de la República que s'han constituït des del 19 de juliol de 1936 ençà. El fet pren més relleu si es té en compte que, durant molts mesos, la composició del Govern era aqueixa: 4 ministres de la C. N. T., (Peiró, López, Montseny, Garcia Oliver) 4 socialistes (Largo Caballero, Prieto, Negrín i Alvarez del Vato) 2 comunistes (Hernández, Uribe) i 3 republicans (Aguadé, Giral, Giner de los Rios).

El Govern de la República no ha fet aparèixer ni un Decret sobre sindicació forçosa, municipalització de les finques urbanes, col·lectivització obligatòria del comerç o de la indústria, redistribució de la terra, confiscació de béns als feixistes, etc., perquè tots ells estarien en pugna amb els articles de la Constitució que abans hem copiat. Si els feixistes han tingut activitats punibles, han estat lliurats als tribunals competents. Les finques urbanes han estat transitoriament desvaloritzades, però els seus propietaris segueixen cobrant la renda llur, i tant és així que, a Lleida, per exemple, l'Estat mateix segueix pagant el lloguer dels locals que té arrendats a alguns propietaris. No hi ha hagut cap canvi essencial en el sistema de propietat individual de la terra, i sí, tan sols, ajornaments i moratòries en el pagament d'arrendaments. L'Estat ha abonat puntualment, com abans, la integritat dels interessos del seu Deute Públic,

sense minva de cap mena.

Tot això ha passat, repetim-ho, en tota l'àrea nacional no catalana, amb governs formats per 10 representants de partits de classe i 3 de republicans. La Constitució no n'ha patit gens.

Així es comprenen, en el seu just valor, les paraules de Manuel Azaña, pronunciades fa pocs dies a Madrid, i que diuen així:

«Tenemos otra vez una República, con sus tres colores. Y nada más. Mientras la República la presida un demócrata y un republicano, no habrá otra cosa en la República.»

«Porqué a mi no se me ha derrumbado, con motivo de la guerra, ni de la rebelión, ninguno de los principios que han hecho mi figura pública.»

«Yo no espero a que ocurra una rebelión, una revolución, o una subversión, para trastocar todos mis sentimientos personales y políticos. Yo sigo siendo el mismo del año 1931, y con este espíritu presido la República, y creo que todos los españoles amantes de su libertad y de la independencia de su Patria en cualquier partido que estén tienen que aceptar estos principios fundamentales.»

La Constitució és un pacte de convivència entre tots els espanyols. Es pot modificar, pels procediments que ella mateixa estableix. Però mentre així no sigui, obliga a tots, com hi ha obligat a anarquistes, comunistes, socialistes i republicans, quan han estat elevats a les responsabilitats de Govern.

Als esforços dels assagistes i dels que volen aprofitar les circumstàncies actuals per a modificar violentament la Constitució democràtica en un Estat d'un altre tipus, El President de la Re-

pública els ha dit:

«Cuando hay guerra, todo se debe subordinar a la guerra. Traducir en fines del Estado, fines secundarios que no sean derrotar al enemigo, es colaborar con el enemigo aunque no se quiera ni se pretenda. Fines que son legítimos en si mismos, que son respetables y a los cuales volviendo alguna vez a la vida pública nos sumaremos; però pendiente el problema militar todos estos fines son secundarios y deben quedar a un lado. Cuando hablan las armas, todo el mundo debe callar.»

Treure el problema d'aquest terreny és restar a la República l'argument de la seva legalitat, i de la causa que defensa, argument únic que als ulls de la consciència universal ens pot salvar.

La democràcia no és incompatible amb cap sistema. No és anti-res. No és un fi, sinó un medi que permet anar onsevulla, sols no sigui fruit d'una imposició. Només demana que l'autèntica voluntat popular pugui parlar. Oblidar-ho, prou mal ha fet a Catalunya, i, de retop, a la República i a la causa anti-feixista, fronteres enllà. Per això s'imposa una virada, si és que encara ens resta una engruna d'instint de conservació.

Anotem amb goig que en el darrer discurs de Lluís Companys pronunciat al Parlament de Catalunya, hi ha paraules prou indicadores que el canvi ha d'iniciar-se.

Sols els obcecats poden no veure-ho. Sols els absents de sentit de responsabilitat poden no dir-ho. Però nosaltres, que ni estem obcecats ni som irresponsables, no podem silenciar veritats que van de boca en boca i que estan en la consciència de tots.

Plou i fa sol...

El general Miaja, l'home admirat per diversos conceptes, ha donat una prova més del seu alt patriotisme i capacitat en negar-se a la iniciativa d'alguns, d'erigir-li un monument. No és que la idea aquesta sigui desorbitada, no, el que passa és que les coses s'han de fer sempre en el moment oportú.

Diguem que una vegada assolida la victòria, un monument al general

heroi de la defensa de Madrid, serà objecte de l'aprovació de tots els anti-feixistes.

Avui tenim encara una tasca més immediata a fer: guanyar la guerra, i com Miaja és un bon general, ho ha recordat als seus homenajadors i a l'ensem ha recordat també que mentre no sortim victoriosos res hi hauria perdurable, ni monuments, ni cap millora d'ordre social i polític!

I si estimem el general Miaja, i ens estimem a nosaltres mateixos, cal fer els possibles per a que quan s'erigeixi

(Segueix a la 2.ª plana)

A E

ARCHIVOS ESTATALES